

אמנות

אורחים

כוכב שביט

וכוכב נסתר

שני הכוכבים הגיעו לישראל — כל אחד בנפרד — באותו שבוע. שני ניגודים קיצוניים יותר, לא יכול היה אפילו במאי גאוני להמציא.

רוברט צירמן הגיע לישראל עם אשתו ביום השישי בבוקר, ורק במקרה הצליח כתב זריו לזהות אותו בלוד כבוב דילן הגדול — אבי שירת-המחאה, ואחד הזמרים המפורסמים בעולם, ובעיקר בארצות-הברית ומולדתו, שם הוא ידוע לא פחות משלומיק של חתונה בישראל.

למרות שוהה, סירב דילן, כדרכו בי-

כוב דילן

נגר בישיבה

קודש, להתראיין, נעלם להמשך ביקורו הי- פרטי בישראל.

פחות מיסתורי היה האורח השני המפ- רי. סם שהגיע השבוע — טוני הקטן, כוכב סטטביל סן-רמו (24 אלף נשירות), שהגיע על גלי מסע פירסומת ויחסיציבור יעיל ומדויק, כדי לסחוף את חובבי מיקצבי סן-רמו במשך חמש הופעות. להיעלם שוב מחיינו ככוכב שביט.

יום הולדת **בישיבה**. מאמצי ההס- תרות של הכוכב השני, גרמו כמונן ל- מאמצי גילוי נגדיים מצד העיתונאים — רובם ככולם עקרים. גם חברת סי.בי.אס, המייצרת את תקליטי שירי, לא ידעה את מקום חופשתו, נאלצה להסתפק בפירסום מודעות בעיתוני ישראל: כוב דילן: כי אשר אתה נמצא — יום הולדת שמח.

מקום המצאו של דילן היה לא רק מיס- תורי — אלא גם מפתיע: שכן המר הי- אמריקאי המפורסם, בן למשפחה יהודית א- שר לה הוא מתגורר, בילה את יום השני השבוע, שהיה יום הולדתו השלושים — בי- ישיבת עץ החיים הירושלמית.

חדריך

תיאטרון

ז'אן דארק (הבימה): כישלון אמנותי אופייני למחלות הבימה הישראלית. מחזה שנון אינו מגיע לאווני-הצופים בגלל חוסר תרבות-דיבור של רוב השחקנים. ואצל ברי- נרד שאו זה חשוב. ליהוק מוטעה בעיקרו, ראוותנות במראות הבימה וריקנות בתוכן. הרעיון שנערה אחווה אידיאה פיקס משנעת ארץ שלמה אינו בא לידי ביטוי.

ביוגרפיה (קאמרי): משחק באפשרות לבחור מחדש ולהחליט מחדש בחיים חדשים, על סף המוות, הופך להיות משחק מרתק הודות להברקות בתמליל (מקס פריש) בי- מימי (לינדברג) בעיצוב הבמה (ארנון ארד). משחק טוב של יהודה פוקס ועודד תאומי. **מנדרגודה** (התיאטרון העירוני חיפה): המשעשעת בהצגות העונה. סאטירה על ספיליס בחברה ועל צביעות כל מוסדותיה, מבויתת בהרבה מעוף ומוסוגנת כתרגילי- אתלטיקה קלה. (הבמאי מייק אלפרט). **הכסאות** (הבימה): הצגת היוקרה של הבימה אף כי יש בה 2 שחקנים בלבד: ליאה קניג ושלמה ברי-שביט.

הכל בשפת עבר על האבר הנ"ל, מפי אדונינו, מורינו ורבנינו זצ"ל

קומו תועימי-מדבר, גוי קדוש וזרע רבנים נכלם, צאו מן הנקיקים, והרימו ראשכם מעפר. די לכם להתבייש בתלמוד היבש, ובי- שולחן-ערוך העבש. כי גם לכם ספרי פור- נוגרפיה יש.

ואתם שמות רחובות מפורסמים, כמו יהודה הלוי ואיבן-גבירול, וכל שכונת רחב- יה בעיר הבירה, הכתובים כמחברי פיוטי- קודש ומעולים בתורה, אינם אלא רבנים שובבים, אוהבים וחושקים בכל יום בחודש, שטעמו אהבה ויין וצייד ומיזמוטים-עלי-י- ספרי הקודש.

„ודבריהם נאספו מן המגילות ומן המח- ברות / בידי צמד תאומי צבייה, אשכולות הכופר והמור / היד החזקה ר' דן בן אל- מגור / וידידו השר, נר מערב, ר' יוסף איבן-מילוא / צמד אשר אין על עפר משלו.“

והמשפטים האלה האחרונים נלקחו מה- תוכניה אשר למחברות-החשק, זו ההצגה החרשה אשר תבוא על הבימות של תיאטר- ון בימות, ותוכיה לאברכי משי, לחתנים ולבתולות, כי אפשר להציג כלכותא של גסויות גם בלבוש מכופתר ובכפפות ובי- עניבות. ואפשר גם, רחמנא ליצלן, לגלות נזירות מתנות אהבים עם רבנים גדולים ומופלגים, ואפילו עם יהודים נימולים.

וכל ההילולא והמיזמוטים והעגבים — בלי לגנוב מילה אחת מדקאמרון ומסיפרי הגויים. הכל על האבר בשפת עבר:

אל תתעקש עוד ואל תחשה בוא, הטעימני מגיד הנשה כי טוב הגיד ומארז קשה, בוא אל חדרי, וישמח משה!

ועל כן, כל מי שברכיו נתרופפו ממורך- לב ומרגשי-נחיתות לאומיים על ספרות הי- סקס כי דלה היא, ישרו ויראה את מאות הסיפורים ואלפי השירים האירוסיים שהיו הקונקרונציה הספרותית של עם הספר ל- אלף לילה ולילה ולקמא סוטרא. ויידעו להם כופרים וחשדנים כי עוד בספרה, בי- מאה ה-11, כתבו יהודים סיפרי זימה ועג-

ביס, וכל הויבראטורים הספרותיים של ר' דן בן-אמוץ אינם חידושים מרעישים; כי- כתוב בספרים של ר' טדרוס אבולעפיה:

באהבה שבתי נביא שיר, עד אשר נחשב כאינו לי חזון בן-אמוץ. אפתח במשל פי בעת יד אשלחה אל דד, ומי דד יעלת חן אמוץ!

שאו הרים ראשכם, וראו מה הדפיסו בי- מכונות-הדפוס החודשות אחרי התנ"ך? ספרי שעשועים! והראייה: שולחן-ערוך מיהר רי- בא לגנות ולהשמין את ספרות התועבה. ואתם רבנים, שבנעוריהם כתבו את הי- פואמות המופלגות המעידות על נסיון אישי, כתבו שירי חרטה, כשהזקינו, ובקול חרישי. ולרב טולידנו, ששמו יזכר בבדי- חות וחידודים, היו קודמים ונכבדים:

הנערה לזקן: עשה לי אותו מעשה

מקום טוב באמצע

האב שלוש בנותיו שאלה אחת, שלא יפה ולא נאה לבתולות-ישראל כשרות לשומעה, ופחות נאה לדעת את התשובה. ובטרם הס- פיק אלמגור המלומד לשים כל פסוק בי- מקורו הנאה לו במקורות, שלחו ידידו, נעים-הזמירות יוחנן זראי אל בית מימכר לספרים פורנוגרפיים, ושם גילה את אותה החידה של האב ושלוש בנותיו בתרגום אנגלי, כמעט מדויק.

שלא אלמגור השקדן, ושאל במכון הידוע באמריקה, מכון-קינסי, אשר בו מתויקים כל בדיחה גסה וכל סיפור זימה שנכתב בי- תולדות העולם עלי אדמות, ונתבררו לו

הדברים: חידת האב ושלוש בנותיו, שכולה של הרב הגאון יוסף צרפתי, עשתה לה מהלכים בארבע שפות שונות, והרי היא לפניכם. מתקנת ומעובדת ללשון של ימינו:

זו החידה אחוד לכך: יש פה קבוע בפניכן, ופה שני — במקום הסתר. מי משניהם קשיש יותר?

אז הבכירה השיבה חיש: פי העליון יותר קשיש. שניים בו סדורות כדת ובתחתון — אין שן אחת!

שניה ניגשה ותדבר: פה הסתרים קשיש יותר. כי עור-פני חלק וצה, אך מתחתי — זקן צימח!

אז הצעירונת פה פצתה: רכה עודני ושוטה. אך לי נראה כי העליון קשיש הינו מן התחתון. כי העליון מדד נגמל, בשר, ביצים ודג יאכל. אך התחתון כה מתפנק: דווקא לינוק הוא משתוקק.

וכדי שלא להוציא מן החשבון את גדול ההיפייס העבריים שכתב חלק רב וניכר מן מחברות-החשק, שבגיל צעיר כבר היה מדי- כיר קהילת יהודי רומא והיה עילוי בתורה וברפואה, ונטש את ביתו בגיל 15 ויצא לשוט ולנווד ברחבי איטליה, הלא הוא עמנו- אל הרוסי, שמעשהו האיום והנורא להדיח ליבה של נזירה אמיתית, זכור לטוב, נצטט מהמלצותיו על הורוסקופ-החשק של חודש סיוון:

בסיוון אזכרה יום מתן התורה, בו ניתנו מן ההר עשרה דיבורים. ועל כן בלילות אחפש לי בתולות כי דרושה הבתולה למצוות ביכורים.

מורינו ורבינו ניסו להשכיח את ספרות התועבה מתוכנית הלימודים של בית-הספר התיכון. האם באמת לא ידעו כי משוררים ונכבדים כתבו את מיטב שיריהם בימי- הביניים לנערים בני 12—13, שהיו מגישים את גביעיהיין במישתאות שבגנים?

צבי יין-הרקח בעינו ישקני. לו בפני ישקני! ... צבי חן, אשר השלים חמש עשרה שנים.

ומי המורה אשר יהיו עוז בנפשו ללמד את הדיוטותיו את החרוזים שכתב ר' יצחק איבן-עזרא, בנו של איבן-עזרא מרחוב איבן-עזרא?

ראינוהו עלי נערו ושפתותיו בפני יצבר. והוא ידמה ופיו אל פיו כמו עורב בפני עכבר.

ואם עדיין אינכם מאמינים כי פרשני הי- תנ"ך וגדולי התורה חטאו במישכב-זכר, הנה גם מאהבת נשים זו את זו שאבו חשק: ומה על שירי כלולות ושירי אפיריון, הי- מאחלים לחתן ש,מי שעמד לאבותינו בי-

... כי הנקבות היא מנסקת ובשביל שאני זכר — אני הפסדתי!

מידבר, יעמוד גם לך, ולא תהיה כחרס הי- נשכר, או, להבדיל, למחרת לילה-הכלולות, כאשר התברר שמי שעמד לאבותינו לא עמד, נזר לו המשוררים „איך נפל משמיים הלל בן-שחר, ביתו לא יעמוד ואוהלו לא יקום“, והיו מחרזים על המחור הקנאי וי- נושאים משלים על האשה הבוגדנית, וכולם, כולם, פרי דמיונם הקדוש של רבנים גדו- לים בתורה.

ועל כולם עלה והתעלה הרבי יוסף צר- פתי, שהיה נישב בתורה ומופלג בחוכמת הרפואה, וישב בחצרו של האפיפיור בעירגם של הדוינציי ומאקיאולי ורפאל, והיה גם מתורגמן ובקי בשפות, וכתב כ-250 שירי תאוה ותועבה בכתב-סתר, עליהם שקד הרב-פענתן דן אלמגור, למען תואר הי- מאסטר שלו.

וכאשר גמר החרזן אלמגור לטרות על פיענוח הפסוקים ולחיוו הסמיקו עד לי- שורשי שערותיו, נפלו משקפיו מאפו כי- הספרות המדעית הזו שנתגלתה לעיניו היתה נועזה ופוחחה מאין כמותה. הנורא בשירי צרפתי הרב, היה סיפור על אב ושלוש בנותיו, שכל אחת מהן הגיעה לפירקה, אבל רק לאחת היה המוהר מספיק בידו, והציג